

Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Pacovská 350/4

Praha 4

pořádá v neděli 17.5.2015 od 9:30 religionistickou konferenci:

Kabalistické tradice v dějinách Evropy

Dopolední program: 9:30 – 12:30 hod

Mgr. David Biernot, Th.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Kabala a spiritualita na počátku 21. století

Doc. ThDr. Ivan O. Štampach (Filozofická fakulta Univerzity Pardubice)

Je současná popularizace kabaly profanací mystéria?

Mgr. Štěpán Lisý, M.A., Th.D. (Filozofická fakulta Univerzity Pardubice)

Aplikace Kuhnovy teorie vědy na studium židovské mystiky (kabaly)

ThDr. Ivan Kohout, Th.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Kniha Zohar v moderní době

ThDr. Markéta Holubová, Th.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Kabala podle profesora Vladimíra Sadka

Mgr. Jan Herůfek, Ph.D. (Filozofická fakulta Ostravské univerzity)

Giovanni Pico a křesťanská kabala

Odpolední program: od 14 hod

ThDr. Kamila Veverková, Th.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Recepce kabaly v ruském myšlení 18. a 19. století

PhDr. Luboš Antonín (Knihovna Národního muzea)

Kabala v synkretických kořenech svobodného zednářství

Petr Kalač (Dokumentační centrum českého hermetismu)

Kabala v novodobém českém hermetismu

Mgr. Zdeněk Hrubý

Kořeny české hermetické kabaly

ThDr. Mgr. Marek Dluhoš, Th.D., Ph.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Kabala podle Františka Bardona

Bc. Lukáš Loužecký

Kabala v martinismu

František Pikard (předseda společnosti českých hermetiků Univerzalia)

Kabala v Univerzalii

Přednášející a anotace příspěvků – dopolední část 9:30-12:30:

1. Mgr. David Biernot, Th.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Přednášející vystudoval Evangelickou teologickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Studoval také na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě a Karl-Ruprechts Universtität v Heidelbergu. Zabývá se židovskou náboženskou filozofií a také obecně otázkami spirituality v postmoderním kontextu. Přeložil knihu Mošeho Idela, *Kabala: Nové Pohledy*, která vyšla ve vydavatelství Vyšehrad v roce 2004.

Název přednášky: Kabala a spiritualita na počátku 21. století

Anotace: Příspěvek se zabývá mystickými teologiemi chasidismu jakožto nejlegitimnějšími pokračovateli kabalistických tradic v současnosti. Svým způsobem chasidismus představuje Hegelovo "dovršené náboženství" na půdě židovství. Příspěvek krátce pojedná také o vlivu chasidismu na židovskou mládež v období "hippies" a díle současných badatelů o židovské mystice jako jsou Elliot R. Wolfson nebo Šaul Magid.

2. Doc. ThDr. Ivan O. Štampach (Filozofická fakulta Univerzity Pardubice)

Přednášející (*1946) je původním zaměřením teolog, dnes religionista s odborným zaměřením na současnou západní spiritualitu a metody její interpretace v současné sociální a kulturní situaci. Působí na univerzitách v Praze a Pardubicích.

Název přednášky: Je současná popularizace kabaly profanací mystéria?

Anotace: Vedle tradičních směrů a škol řazených ke kabale v judaismu existuje i kabala převzatá a adaptovaná nejprve křesťany v rámci humanistického hledání kořenů od 15. století, pak řazená vedle hermetických disciplín, jakými jsou alchymie, astrologie, magie, případně tarot. Kabalistické motivy se objevují v různých formách tzv. západního esoterismu. Přednáška se má věnovat otázce, má-li kabala nějakou kanonickou, normativní či dokonce posvátnou podobu. Sama totiž pracuje s v jistém smyslu hravou interpretací své látky, která nechává otevřený prostor pro různé interpretace. Tradiční kabala a její novodobé inkarnace a převleky se mohou ignorovat (což se děje), mohou být mezi nimi rozepře. Všechny tyto podoby však mohou být svědectvími o lidech, kteří je vyslovují a o době, v níž vystupují. Tím mohou být stejně oprávněnými impulsy pro současnou spiritualitu.

3. Mgr. Štěpán Lisý, M.A., Th.D. (Filozofická fakulta Univerzity Pardubice) vyučuje od roku 2006 na oboru religionistika. Zabývá středověkou židovskou a křesťanskou exegezí a studiem mysticismu, kde publikoval několik odborných studií. Vystudoval Hebrejskou Univerzitu v Jeruzalémě kde v roce 2005 absolvoval International seminar for 3rd edition Dead Sea Scroll

Electronic Library pod vedením Emanuela Tova.

Název přednášky: Aplikace Kuhnovy teorie vědy na studium židovské mystiky (kabaly)

Anotace: V příspěvku se bude autor zabývat možnou aplikací teorie vědy na studium židovské mystiky v kontextu studia mysticismu. Ze soudobého výzkumu se totiž ukazuje, že křesťanské theologické kategorie jako mysticismus aj. jsou jen velmi těžko aplikovatelné na jiné náboženské tradice a kultury vyjma křesťanství. Například na židovskou tradici jak tvrdí Boaz Huss. Zmíněný předpoklad bude podroben analýze s ohledem na paradigmatickou teorii z níž samotné vychází.

4. ThDr. Ivan Kohout, Th.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Přednášející vystudoval judaistiku na Husitské teologické fakultě Karlovy Univerzity, kde v současné době působí jako externí pedagog. Dále se též věnuje práci synagogálního předzpěváka. Jeho hlavní zájem tkví v knize Zohar a její recepci.

Název přednášky: Kniha Zohar v moderní době

Anotace: Stručné představení knihy Zohar, rekanonizace knihy Zohar na přelomu 19. a 20. století, rabi Jehuda Lejb ha-Levi Ašlag a hnutí navazující na jeho dílo.

5. ThDr. Markéta Holubová, Th.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Přednášející vystudovala judaistiku, religionistiku a teologii na HTF UK, kde působí jako odborný asistent (zabývá se především židovskou mystikou, rabínskou literaturou a židovskou liturgií). Je autorem monografií *Ha-rav Šneur Zalman z Ljady: Likutej amarim – Tanja* (2007) a *Ha-Ro'e – Židovský snář* (2013), jakož i mnoha kratších statí.

Název přednášky: Kabala podle profesora Vladimíra Sadka

Anotace: Příspěvek Kabala podle profesora Vladimíra Sadka je koncipován jako přehled badatelských a pedagogických priorit profesora Vladimíra Sadka. Je zasazen do koordinát akademického studia židovské mystiky, obsahuje však i drobné postřehy vztahující se k osobní Sadkově spiritualitě.

6. Mgr. Jan Herúfek, Ph.D. (Filozofická fakulta Ostravské univerzity)

Přednášející vystudoval obor filosofie-latinská filologie na FF UP v Olomouci (2001 – 2006) a obor filosofie a dějiny přírodních věd na PřF UK v Praze (2006-2010). V současné době působí na katedře filosofie FF OU v Ostravě. Jeho badatelská činnost je zaměřena zejména na renesanční filosofii a dějiny tolerance.

Název přednášky: Giovanni Pico a křesťanská kabala

Anotace: Giovanni Pico della Mirandola (1463–1494), zvaný kníže svornosti (*princeps*

concordiae), je pokládán za čelního představitele florentského platonismu italského quattrocenta. Zároveň jej moderní badatelé (Ch. Wirszubski, M. Idel, F. Secret, etc.) považují za jednoho z prvních propagátorů fenoménu tzv. křesťanské kabaly, zahrnující v sobě jak přírodní vědy (*magia naturalis* = *fisica*, *astrologia vera*, *mathematica vera*), tak kabalou (*practica et speculativa cabala*). Svou kabalistickou vizi představil Mirandola jednak v *Conclusiones* (1486), *Apologii* (1487) a jednak ve svém vrcholném spise *Heptaplus* (1489). Ovšem kníže svornosti by patrně nikdy nebyl schopen vytvořit svůj koncept kabaly bez patřičné pomoci překladatelů, z nichž pozornost bude soustředěna zejména na Flavia Mitridata (alias Raimonda Moncada, 1450–1490?). Budeme tedy zkoumat, zda a jakým způsobem Mitridates Mirandolu skutečně inspiroval a jak ovlivnil jeho kabalistické pojetí.

Odpolední program: od 14 hod

7. ThDr. Kamila Veverková, Th.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Církevní historička, od roku 2007 odborná asistentka Katedry církevních dějin a práva UK HTF, současně proděkanka pro vědu a výzkum tamtéž. Ve své práci se zaměřuje převážně na problematiku českého osvěcenství, reformního hnutí katolického duchovenstva v 19. století, církevních dějin 19. století, ale věnuje se také teologickým aspektům v díle J. A. Komenského.

Název přednášky: Recepce kabaly v ruském myšlení 18. a 19. století

Anotace: Příspěvek vychází ze širších pohledů na kabalou v ruském myšlení 18. a 19. století (s přesahem do dvacátého století). Pavel Florenskij je jedním z myslitelů, jehož názory přesahují úzké konfesní hranice pravoslaví a pokouší se o syntetický pohled; mj. se také vážně kabalou zabývá. Reflexi jeho myšlení bude věnována podstatná část příspěvku.

8. PhDr. Luboš Antonín (Knihovna Národního muzea)

Přednášející je dlouhodobým badatelem v oblasti novověké vědy, filosofie a tajných společností (především 18. století). Zabývá se soupisem alchymické a zednářské literatury v knihovnách ČR. Je autorem řady publikací v této oblasti.

Název přednášky: Kabala v synkretických kořenech svobodného zednářství

Anotace: Svobodné zednářství je jednou z institucí, která má sice složité synkretické kořeny, ale vytvořila svébytný systém fungující 300 let. Jedním z těchto kořenů je i recepce kabaly tak, jak byla vnímána v osvěcenských kruzích. S činností zednářských lóží byla spojena i existence více či méně ezoterních společností, jakými byli například Asijská bratři, popřípadě hnutí Frankiánů.

9. Petr Kalač (Dokumentační centrum českého hermetismu)

Přednášející (*1973) je spiritus agens Dokumentačního centra českého hermetismu (<http://dcch.grimoar.cz/>), organizace pomáhající badatelům ve sférách esoteriky. Jeho historiografická práce se zrcadlí ve stati: Stručná historie české esoterické scény od konce 19. století do roku 1989. Snaží se v ní navázat na dílo profesora Milana Nakonečného, se kterým dlouhodobě spolupracuje.

Název přednášky: Kabala v novodobém českém hermetismu

Anotace: Petr Kalač ve svém příspěvku zmapuje representanty novodobého českého hermetismu, kteří se více či méně zabývali širokým spektrem kabalistických témat. Vyzdvihne práci zejména těch, kteří inspirují i dnešní generace badatelů na tomto poli.

10. Mgr. Zdeněk Hrubý

Název přednášky: Kořeny české hermetické kabaly

Přednášející (*1980) pracuje jako překladatel. Přednášel kabalou na FF UP v Olomouci a Přírodovědecké fakultě UK. Spravuje internetovou kabalistickou knihovnu hebrew.grimoar.cz. V současnosti připravuje pro nakladatelství Vodnář překlad „Pojednání o záležitostech andělů“ od rabi Moše Kordova.

Anotace: Přednáška se zaměří na fenomenologický pohled na českou hermetickou kabalou a ukáže, že se v průběhu dvacátého století dá rozdělit na tři specifické druhy, které sice sdílely některé své zdroje, ale ubíraly se každý jiným směrem.

11. ThDr. Mgr. Marek Dluhoš, Th.D., Ph.D. (Husitská teologická fakulta Univerzity Karlovy)

Přednášející vystudoval germanistiku a historii na Filozofické fakultě Ostravské univerzity a poté pravoslavnou teologii na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy. Doktoráty získal na HTF UK z judaistiky a na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy z mezinárodních studií. Studijně pobýval na Ludwig-Maximilians Universität v Mnichově (Německo), Moskevské státní univerzitě M.V. Lomonosova, Petrohradské státní univerzitě (Ruská federace) a Univerzitě Tarase Ševčenko v Kyjevě (Ukrajina). Vedle tzv. esoterní tradice, zvláště hermetismu a jeho chápání v novověku se zabývá tradičním ruskojazyčným zločineckým světem - vory v zákoně.

Název přednášky: Kabala podle Františka Bardona

Anotace: Vazba na tradiční kabalou a její zkoumání, možné zdroje a způsob provádění kabalistických technik. Pohled na některé hlavní myšlenky a podstatu systému kabaly podle Františka Bardona.

12. Bc. Lukáš Loužecký

Přednášející (*1983) se zabývá historií světového i českého hermetismu. Jeho specializací je „francouzská škola“ 18. až 21. století a český hermetismus 20. století. Od roku 2006 metodicky pracuje na publikaci nejvýznamnějších rukopisů československých hermetiků. Je redaktorem knižní řady Bibliotheca Horev, zaměřené na tradiční hermetismus a členem redakční rady sborníku Logos, spojujícího oblast hermetismu a kultury.

Název přednášky: Kabala v martinismu

Anotace: Martinismus (vymezení duchovního směru) a jeho inspirace kabalou. Zdroje kabalistické inspirace. "Jméno" JHŠVH. Obřadná teurgie v martinismu a téma "výstupu" k Bohu.

13. František Pikard (předseda společnosti českých hermetiků Univerzalia)

Přednášející (*1932) je předseda Univerzalie – společnosti českých hermetiků (<http://univerzalia.mysteria.cz/>). Různorodými obory spirituality se zabývá celý život. Nejvíce se přiklání k hermetismu, konkrétně spirituální alchymii se vztahem k Bibli. Sympatizuje s Církví československou husitskou, u níž byl pokřtěn i biřmován a měl se zde stát knězem.

Název přednášky: Kabala v Univerzalii

Anotace: Dva kabalistické sloupy Ilánu ve vztahu k ostatním hermetickým naukám.